

Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej otrzymało od Komisji Nadzoru Finansowego, sprawującej nadzór na instytucjami finansowymi prowadzącymi indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego, dalej „IKZE”, sprawozdanie o IKZE prowadzonych przez nadzorowane instytucje wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Z raportu przesłanego do Ministerstwa przez Komisję Nadzoru Finansowego wynika, że na dzień 31 grudnia 2013 r. instytucje finansowe prowadziły 496 426 IKZE, a wartość środków zgromadzonych na tych kontach wyniosła 119 206 tys. zł.

W drugim roku funkcjonowania IKZE, po początkowo nieznacznym wzroście liczby kont IKZE w okresie pierwszego półrocza 2013 r., kiedy to zanotowano wzrost liczby IKZE o ok. 2,4 % (stan na koniec I półr. 2013 r.- 508 962 IKZE), na koniec 2013 roku liczba prowadzonych IKZE wyniosła 496 426 kont. Oznacza to, że na koniec 2013 r. liczba prowadzonych IKZE, w stosunku do liczby kont prowadzonych na koniec 2012 r. (496 821 IKZE) spadła o 0,08%. Wzrost liczby kont w I półroczu 2013 r. a następnie spadek tej liczby na koniec 2013 r. może być wynikiem tego, że część kont zostało otwartych na podstawie umów zawartych w I półroczu, a następnie zamkniętych w związku z odstąpieniem oszczędzającego od umowy lub w związku z niedokonaniem przez niego wpłaty w stosownym terminie.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, od dnia 1 stycznia 2012 r. instytucje finansowe mogą prowadzić również indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego.

Raport KNF został sporządzony w oparciu o informacje przekazane przez:

1. zakłady ubezpieczeń: AVIVA TUnŻ S.A., AXA Życie TU S.A., Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Vienna Insurance Group, Generali Życie TU S.A., ING TUnŻ Polska S.A., Pramerica Życie TUiR S.A., PZU Życie S.A.
2. fundusze inwestycyjne, zarządzane przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych: TFI Allianz Polska S.A., Amplico TFI S.A., BPH TFI S.A., TFI BNP

PARIBAS POLSKA S.A., ING TFI S.A., KBC TFI S.A., Legg Mason TFI S.A., Pioneer Pekao TFI S.A., PKO TFI S.A., SKARBIEC TFI S.A., TFI SKOK S.A., Union Investment TFI S.A.

3. podmioty prowadzące działalność maklerską:

Dom Maklerski BDM S.A, Dom Maklerski BOŚ S.A., Dom Maklerski Banku BPS S.A., Millenium Dom Maklerski S.A.

4. dobrowolne fundusz emerytalne, zarządzane przez powszechne towarzystwa emerytalne:

PTE Allianz Polska S.A., Amplico PTE S.A, Nordea PTE S.A., Generali PTE S.A., ING PTE S.A., Pekao Pioneer PTE S.A., PKO BP BANKOWY PTE S.A., Pocztylion-Arka PTE S.A., PTE PZU S.A.

5. banki:

Spółdzielcza Grupa Bankowa (połączenie: banki spółdzielcze zrzeszone w Mazowieckim Banku Regionalnym S.A. oraz zrzeszone w Gospodarczym Banku Wielkopolskim S.A.).

Liczba instytucji finansowych prowadzących IKZE, w stosunku do danych za I półrocze 2013 r. nie powiększyła się.

W 2013 r. instytucje finansowe **otworzyły 65 316 kont**, a więc zdecydowanie mniej niż w pierwszym roku funkcjonowania IKZE – w 2012 r. otwarto 504 072 konta. W okresie sprawozdawczym IKZE **otwartych po raz pierwszy było 65282, 34** konta założono na skutek **wypłaty transferowej z IKZE**, a **1 057 IKZE otwarto w związku z przeniesieniem środków zgromadzonych na IKE**. Choć złożenie dyspozycji o przeniesieniu środków z IKE na IKZE możliwe było tylko w 2012 r. (do 31.12.2012 r.), to w wyniku dyspozycji składanych pod koniec 2012 r. w okresie sprawozdawczym otwarto 1057 IKZE, a **na 1 140 IKZE przeniesiono środki z IKE, o łącznej wartości 24 118 tys. zł.**

Podobnie jak w poprzednim roku **najwięcej IKZE** w okresie sprawozdawczym otwarto w **zakładach ubezpieczeń (33 697 kont)** i w **dobrowolnych funduszach emerytalnych, zarządzanych przez PTE (26 112 kont)**. Natomiast w pozostałych instytucjach, które mogą prowadzić IKZE otwarto tych rachunków zdecydowanie mniej: w **funduszach inwestycyjnych 5 022 IKZE**, w **podmiotach prowadzących działalność maklerską 469 IKZE**, a w **bankach 16 IKZE**.

W 2013 r. niewielu oszczędzających zdecydowało się na zmianę sposobu oszczędzania i w konsekwencji odnotowano **niewielką liczbę transferów** pomiędzy instytucjami prowadzącymi IKZE - instytucje prowadzące IKZE przyjęły 30 wypłat transferowych o wartości 97 tys. zł, a dokonały 25 takich wypłat na kwotę 82 tys. zł.

W tym okresie instytucje finansowe prowadzące IKZE zrealizowały **37 wypłat, wszystkich w formie jednorazowej**, na łączną kwotę 124 tys. zł, w tym 30 wypłat o łącznej wartości 110 tys. zł zrealizowały **zakłady ubezpieczeń**, 2 wypłaty o łącznej wartości 1 tys. zł **fundusze inwestycyjne**, 2 wypłaty o łącznej wartości 4 tys. zł **banki** i 3 wypłaty o łącznej wartości 9 tys. zł **dobrowolne fundusze emerytalne**.

Z 7 680 IKZE wycofano oszczędności tytułem **zwrotu**, o łącznej wartości 23 464 tys. zł. Podobnie jak w 2012 r. dyspozycje zwrotu środków z IKZE zostały **głównie zrealizowane przez zakłady ubezpieczeń** (6 837 zwrotów - 89 % wszystkich zwrotów). Drugą w kolejności, pod względem liczby zwrotów, instytucją finansową były **fundusze inwestycyjne** (554 zwroty - 7,2 % ogólnej liczby zwrotów), następnie **dobrowolne fundusze emerytalne** (284 zwroty - 3,7 % ogólnej liczby zwrotów). W podmiotach prowadzących działalność maklerską odnotowano tylko 5 zwrotów, a w bankach żadnego.

Na koniec 2013 r., po uwzględnieniu kont zlikwidowanych w związku z wypłatą i zwrotem **na dzień 31 grudnia 2013 r. prowadzono 496 426 IKZE**, z czego ok. 78,3% IKZE (388 699 kont) prowadzą **zakłady ubezpieczeń** a ok. 19,6 % IKZE (97 117 kont) **dobrowolne fundusze emerytalne**, zarządzane przez PTE. **Fundusze inwestycyjne** na dzień 31.12.2013 r. prowadziły 9 565 IKZE (1,9%), **podmioty prowadzące działalność maklerską** 1 012 IKZE (0,2 %), a **banki** tylko 33 IKZE.

Z ogólnej liczby IKZE prowadzonych na dzień 31 grudnia 2013 roku, ok. 50,8% kont (252 361 kont) to **IKZE założone przez kobiety**, zaś ok. 49,17% IKZE (244 075) przez **mężczyzn**.

Okolo 16,6% oszczędzających na IKZE to osoby w wieku do 30 lat (82 354 konta). W wieku od 31 do 40 lat jest ok. 27,7% oszczędzających na IKZE (137 713 konta), zaś ok. 26,9% oszczędzających ma od 41 do 50 lat (133 315 kont). 26,5 % oszczędzających jest w wieku od 51 do 60 lat (131 715 kont). Zdecydowanie mniej osób założyło konta IKZE w dwóch najstarszych grupach wiekowych, oszczędzających w wieku od 61 do 65 lat jest ok. 2,1 % (10 420 kont), a jedynie 919 kont IKZE założyły osoby w wieku powyżej 65 lat. **Najwięcej osób, które założyły IKZE mieści się w przedziałach wiekowych między 30 a 60 lat.**

W 2013 r. średnia wysokość wpłaty we wszystkich podmiotach prowadzących IKZE wyniosła 1,1 tys. zł. Największe wpłaty na IKZE dokonywane były przez oszczędzających w podmiotach prowadzących działalność maklerską, gdyż do tej instytucji średnio wpłacano 3,3 tys. zł. W funduszach inwestycyjnych średnia wysokość wpłaty wyniosła 2,2 zł, a w bankach 2 tys. zł. W dwóch instytucjach średnia wysokość wpłaty na IKZE była niższa i wyniosła: w zakładach ubezpieczeń – 1,0 tys. zł, a w dobrowolnych funduszach emerytalnych 0,9 tys. zł.

Na ogólną liczbę IKZE – 496 426 kont prowadzonych na koniec okresu sprawozdawczego, jedynie na 54 431 kont dokonano wpłaty, co oznacza, że spośród prowadzonych kont prawie 11 % kont jest aktywnych. Pozostałe konta w 2013 r. nie zostały zasilone wpłatami.

Chociaż w 2013 r., w stosunku do danych z końca 2012 r., kiedy to jedynie ok. 6,6% IKZE było kontami aktywnymi, zwiększyła się liczba IKZE, na które dokonywano wpłat, to należy ten wynik uznać za niezadowalający.

Można oczekiwać, że w 2014 r. sytuacja poprawi się na skutek korzystnych dla oszczędzających zmian w funkcjonowaniu kont IKZE, które zostały wprowadzone ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. z 1013 r. poz. 1717). Ustawą tą wprowadzono, przy zachowaniu obowiązującego odpisu wpłaty na IKZE od podstawy opodatkowania, korzystniejsze opodatkowanie wypłat z IKZE oraz wypłat na rzecz osób uprawnionych zryczałtowanym podatkiem dochodowym w stawce 10 %, w miejsce dotychczas obowiązującego opodatkowania wypłaty z IKZE wg skali PIT. Ponadto uproszczono reguły związane z ustalaniem wysokości maksymalnej rocznej wpłaty na IKZE – wprowadzono roczny limit kwotowy wpłat na IKZE, dla wszystkich oszczędzających w jednakowej wysokości - 1,2 krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok. Limit ten w 2014 roku wynosi 4495,20 zł.

Powyższe zmiany przyczynią się do wzrostu popularności IKZE, jako formy oszczędzania na cele emerytalne, chociażby z uwagi na zdecydowane zmniejszenie obciążeń fiskalnych pod koniec oszczędzania na IKZE oraz usunięcie elementu niepewności, co do wysokości podatku płaconego w przyszłości przy wypłacie środków z IKZE.

Szacowana wartość środków zgromadzonych na IKZE na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła ponad 119 206 tys. zł.

Liczba oraz wartość aktywów IKZE wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

	Ogółem	w tym prowadzone przez:				
		zakłady ubezpieczeń	towarzystwa funduszy inwestycyjnych	podmioty prowadzące działalność maklerską	Banki	dobrowolne fundusze emerytalne zarządzane PTE
Liczba IKZE (w szt.)	496 426	388 699	9 565	1 012	33	97 117
Wartość aktywów IKZE (w tys. zł)	119 206	75 117	23 371	4 815	98	15 805